

**47% van de
vrouwen spaart
niet voor haar
pensioen**

BUDGET

KOPPEL

KIDS

WERK

PENSIOEN

DENK NU AL AAN JE pensioen!

WACHT NIET TOT JE VIJFTIGSTE VOOR JE JE BEZIGHOUDT MET JE PENSIOEN. WANT DAN KOM JE VOOR LELIJKE VERRASSINGEN TE STAAN.

65 jaar
dat is de leeftijd waarop je in België officieel met pensioen gaat. Het kan ook vroeger, maar pas vanaf 60 jaar én wanneer je o.a. kunt aantonen dat je 35 jaar hebt gewerkt.

Hoe bereken je je wettelijk pensioen?

Het bedrag dat je eenmaal op pensioen zult ontvangen, hangt af van een aantal criteria. Dit zijn de belangrijkste:

- >> De duur van je professionele carrière. In theorie geldt het volgende: hoe langer je hebt gewerkt, hoe hoger je wettelijk pensioen zal zijn.
- >> Je salaris: hoe meer je hebt verdiend, hoe hoger je pensioen zal liggen. Er werd wel een

plafond vastgelegd.

- >> Je familiale situatie. Of je alleenstaande, getrouwd of weduwe/weduwenaar bent, beïnvloedt ook je pensioen.
- >> Je statuut en je beroep. Het pensioenstelsel van een loontrekkende verschilt van dat van een zelfstandige of een ambtenaar. Ook andere beroepen hebben eigen pensioenregels.

Denk goed na over de gevolgen van deeltijds werk

45 jaar

is het aantal jaren voltijdse activiteit die gelden als een volledige carrière. Daartoe behoren ook gelijkgestelde periodes (ongewilde werkloosheid, sommige loopbaanonderbrekingen...)

5 MANIEREN OM JE PENSIOEN TE VERBETEREN

1) Koop de jaren van je studie

Onder bepaalde voorwaarden is het mogelijk de jaren van je studie te 'regulariseren' door voor die periode alsnog sociale bijdragen te betalen. Op die manier kun je de jaren dat je studeerde, laten meetellen in de berekening van je pensioen. Informeer bij de Rijksdienst voor Pensioenen of het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ) of je in aanmerking komt.

2) Begin je carrière meteen als werkzoekende

Schrijf je na het einde van je studies onmiddellijk in als voltijds werkzoekende. Je bouwt dan al pensioenrechten op vanaf het einde van je wachtperiode of vanaf je eerste werkdag.

30%:
is de gemiddelde kloof tussen het pensioen van mannen en dat van vrouwen.

3) Vermijd (gewild) deeltijds werk

Let op: voor het bedrag dat je later aan pensioen krijgt, maakt het uit of je gewild of ongewild deeltijds werkte. Was het gewild, dan zul je een pensioen ontvangen dat overeenkomt met je deeltijdse vergoeding, de duurtijd wordt gebaseerd op de reële duur van de deeltijdse periode. Werkte je ongewild deeltijds, dan kun je genieten van het behoud van je voltijdse sociale rechten. Bij gebrek aan werk trek je een voltijdse werkloosheidsvergoeding en het is ook voordeliger bij je latere pensioenberekening.

4) Onderbreek je carrière met verstand

Je denkt aan verlof zonder wedde? Neem de tijd om de verschillende mogelijkheden te bekijken. Misschien bestaat er een optie die je toelaat je rechten op een volledig pensioen te behouden. Denk zeker aan verlofformules die onder bepaalde voorwaarden worden gelijkgesteld met werk (zoals ouderschapsverlof, tijdskrediet, zorgverlof en palliatief verlof).

5) Kies voor het statuut met de beste bescherming

Denk aan je toekomst. Hoe hoog schat jij je inkomsten de dag dat je met pensioen gaat? Misschien ben je bang dat een pensioen als alleenstaande niet voldoende is en reken je op de inkomsten van je partner? Vergeet niet dat volgens het huidige pensioenrecht wettelijk of feitelijk samenwonenden niet worden gelijkgesteld met getrouwde mensen. Met andere woorden: je moet getrouwd zijn om recht te hebben op een gezinspensioen. Hetzelfde geldt in het geval van een scheiding: je overlevingspensioen en pensioen als gescheiden partner worden berekend volgens het aantal jaren huwelijk. ▶

Let op!

In tegenstelling tot werkloosheidsuitkeringen worden leeflonen verleend door het OCMW NIET erkend door de Rijksdienst voor Pensioenen en wordt daarmee bij de berekening van je pensioen GEEN rekening gehouden.

Oma's in het slop?

Het gemiddelde bruto pensioen voor een vrouw bedroeg in 2009:

€ 870: werkenemer

€ 585: zelfstandige

€ 2018: ambtenaar

Bron: Rijksdienst voor Pensioenen

Waarom hebben vrouwen een lager pensioen?

- >> Vrouwen verdienen minder en maken minder snel promotie. Er is een loonkloof en het zogenaamde 'glazen plafond'. Doordat ze minder verdienen, krijgen ze automatisch een kleiner pensioen omdat dat wordt berekend op basis van je bruto salaris.
- >> In de praktijk zijn het vooral vrouwen die tijdelijk of definitief hun werktijd verkorten door loopbaanonderbreking of deeltijds werk. Want het zijn vooral vrouwen die de zorg voor hun familie (kinderen, ouders, huishoudelijke taken) op zich nemen. Daardoor kunnen ze geen aanspraak maken op het maximaal wettelijk pensioen.
- >> Vrouwen werken vaker dan mannen in de zogenaamde 'zachte' sectoren (bv. de zorg) waar de lonen een stuk lager liggen.
- >> Doordat veel pensioenformules worden gekoppeld aan het huwelijk (gezinpensioen, overlevingspensioen, specifieke regelingen in het geval van echtscheiding...), wordt er te weinig waarde gehecht aan het pensioen van vrouwen. Veel koppels verkiezen het om later op het pensioen van de man te rekenen.

WAT KRIJG JE NA EEN GEMENGDE LOOPBAAN?

Tegenwoordig vind je in de meeste steden 'Pensioenpunten': informatiepunten waar je met deskundigen van de drie pensioenstelsels - werknemers, zelfstandigen en ambtenaren - kunt spreken. Dus met deskundigen van de Rijksdienst voor Pensioenen (RVP), het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ) en de Pensioendienst voor de Overheidssector (PDOS). ■

4 PENSIOENPIJLERS

• Pijler 1

Je wettelijk pensioen, verworven door het loon van je werk of gelijkgestelde periodes.

In veel gevallen is dit onvoldoende om aangenaam te blijven leven. Daarom investeer je het best in de andere pijlers.

• Pijler 2

Het extralegale pensioen dat je krijgt van je werkgever. Vaak gaat het om een groepsverzekering afgesloten voor de bedienden of is het een sectorieel akkoord voor de arbeiders.

• Pijler 3

Pensioensparen. Dit bijkomend pensioen is een eigen pensioen. Met andere woorden: je beslist zelf of je dit aanvullende kapitaal al dan niet nog wilt voorzien voor je pensioen. Banken en verzekeringsinstellingen stellen heel wat formules van pensioensparen of pensioenverzekeringen voor. Allebei geven ze recht op een belastingvermindering. Het maximaal aftrekbaar bedrag is momenteel vastgelegd op € 870 per persoon (dus cumuleerbaar voor man en vrouw).

• Pijler 4

Alle spaargelden die je tijdens je leven verwerft.

HEB JIJ EEN AANVULLEND PENSIOEN NODIG ?

Moet ik al dan niet investeren in de derde pijler om na mijn pensioen comfortabel te blijven leven? Dat is dé grote vraag.

De deskundige weet raad

Francois Mathieu is financieel expert

- Reken niet op je partner om je toekomst financieel veilig te stellen. Voorzie zélf bijdragen voor je toekomst. Denk eraan dat het belastingvoordeel voor beide partners afzonderlijk geldt.
- Begin zo vroeg mogelijk te sparen: vanaf je achtentiende als het kan. Hoe vlugger je begint te sparen, hoe hoger je kapitaal uiteindelijk zal zijn. En je hoeft geen grote uitgaven te doen: € 50 per maand is prima.

- Als je kiest voor een beleggingsfonds boven een verzekeringsformule met vaste opbrengsten, kies dan voor een dynamisch fonds als je jong begint. Deze formule is immers voordeliger op lange termijn. Als je er later aan begint, bieden een pensioenverzekering of een defensieve pensioenspaarformule de zekerheid die je nodig hebt.

- Voorkom ontgoochelingen en reken op een gewaarborgde opbrengst van 3% (het marktgemiddelde).
- Aarzel niet om zoals bij elk contract te onderhandelen over de instapkosten, de beheerskosten en het commissieloon: 6% is te veel! ■

Met dank aan Virginie Tumelaire van het Amazone Documentatiecentrum (www.amazone.be).

HOEVEEL POEN ZIT ER IN *je pensioen?*

VOORAL VROUWEN BLIJKEN IN DE PRAKTIJK HEEL WAT MINDER PENSIOEN TE HEBBEN OPGEBOUWD DAN ZE DACHTEN. WANT DOOR DEELTIJDS WERK EN ALLERHANDE LOOPBAANONDERBREKINGEN VERLIEZEN ZE VEEL GELD. DUS, VROUWEN: WEES SLIM EN STA NU AL STIL BIJ JE PENSIOEN. EN REKEN HIER UIT HOEVEEL JE LATER ZULT KRIJGEN.

WIST JE DAT...
wie tot z'n 65ste werkt voor de jaren tussen 62 en 65 jaar een pensioenbonus van € 2.1244 per gewerkte dag krijgt? Dat is ook van toepassing vanaf je 44ste loopbaanjaar.

VROUW VAN 62, NA EEN VOLTijdSE LOOPBAAN VAN 40 JAAR

- Brutoloon € 3000*, voltijds gewerkt, zonder onderbreking
>>> **PENSIOEN: netto € 1219 per maand**
- Brutoloon € 2500, voltijds gewerkt, zonder onderbreking
>>> **PENSIOEN: netto € 1113 per maand**
- Brutoloon € 2000, voltijds gewerkt, zonder onderbreking
>>> **PENSIOEN: netto € 1003 per maand**

* Je pensioen wordt berekend op basis van je maandloon gedurende je **hele carrière**, dus niet alleen op basis van je salaris van de laatste jaren. Je loon wordt wel geherwaardeerd. Bv: stel dat je begon te werken in 1965, dan wordt je maandloon via een coëfficiënt op het

niveau van het jaar waarin je met pensioen gaat gebracht. Daarvan wordt 60% genomen voor een alleenstaandpensioen. Dat bedrag wordt dan gedeeld door 45. Al die 45 jaarbedragen worden opgeteld en dat geeft het pensioenbedrag.

VROUW VAN 62, NA EEN VOLTijdSE BAAN MET LOOPBAANONDERBREKING

- Brutoloon € 2500, loopbaan van 20 jaar, voltijds
>>> **PENSIOEN: netto € 783 per maand**
- Brutoloon € 2500, loopbaan van 30 jaar, voltijds
>>> **PENSIOEN: netto € 971 per maand**
- Brutoloon € 1500, loopbaan van 20 jaar, deeltijds
>>> **PENSIOEN: netto € 470 per maand**

Door loopbaanonderbreking verlies je meer dan je denkt

Denk twee keer na voor je stopt met werken. Je bouwt niet alleen geen wettelijk pensioen op, ook op het aanvullend pensioen dat je van

een werkgever zou krijgen, kun je niet meer rekenen. Je verliest dus vaak veel meer dan je op het eerste gezicht zou denken.

Bereken zelf je pensioen op www.kenuwpensioen.be

VROUW VAN 62, NA EEN DEELTIJDSE LOOPBAAN VAN 40 JAAR

- Brutoloon € 1100, 40 jaar deeltijds (50%) gewerkt
>>> **PENSIOEN: netto € 506 per maand**
- Brutoloon € 1100, 20 jaar deeltijds gewerkt + brutoloon € 2500, 20 jaar voltijds gewerkt
>>> **PENSIOEN: netto € 1004 per maand**
- Brutoloon € 1900, 40 jaar 80% gewerkt
>>> **PENSIOEN: netto € 864 per maand**

Werkte je deeltijds? Dan daalt niet alleen je wettelijk pensioen, maar in de meeste gevallen bouw je ook minder aanvullend pensioen op, zelfs wanneer je tijdkrediet neemt. De uren dat je in tijdkrediet bent, tellen immers niet als diensturen. Lees je pensioenreglement of vraag

na bij Human Resources of je tijds-kredietperiode meetelt als dienstperiode of niet.

NOOIT GEWERKT?
Heeft je man wél gewerkt, dan ontvangen jullie samen een gezinspensioen. Heeft je man wél gewerkt en zijn jullie ondertussen gescheiden, dan ontvang je een pensioen op basis van 62,5% van het jaarsalaris van je ex-man, berekend voor elk jaar dat je getrouwd was.

MEER INFO?

Rijksdienst voor pensioenen (RVP):

www.rvponp.fgov.be

Gratis groene lijn: 0800/502.46 (ma t/m vrij van 8u30 tot 12u en van 13u tot 17u)

Voor zelfstandigen: Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ): www.rsvz-inasti.fgov.be

De Belgische vereniging van Pensioeninstellingen (BVFP): www.pensionfunds.be

PENSIOEN

SLIMME ADRESSEN

Pensioen

WETTELIJK PENSIOEN

>> Rijksdienst voor pensioenen: www.rvponp.fgov.be (download de brochure 'vrouw en pensioen' via de rubriek wetgeving en studies/studies/vrouw en pensioen) of bel naar de gratis groene lijn 0800/502.46, Zuidertoren, 1060 Brussel. Hier krijg je alle info over je wettelijk pensioen.

>> Of kom naar een pensioenpunt in je buurt: adressen via www.rvponp.fgov.be.

>> Wil je weten hoe je toekomstig pensioen er zal uitzien? www.kenuwpensioen.be

AANVULLEND PENSIOEN

>> Belgische Vereniging van Pensioeninstellingen (BVPI): www.pensionfunds.be of 02/706.85.45, A. Reyerlaan 80, 1030 Brussel.

✓CHECK OP HET WEB

Wil je de digitale versie van deze gids zien? Download 'm op www.comeva.be, www.flair.be, www.libelle.be, of www.femmesdajourdhui.be.

SLIMME ADRESSEN

Algemeen

INLICHTINGEN

>> POD Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding, Sociale Economie en Groot-stedenbeleid: www.mi-is.be of 02/508.85.86, Koning Albert II-laan 30, 1000 Brussel. Je vindt er allerlei gidsen die je kunt downloaden, o.a. een gids met informatie over de OCMW's en alle adressen.

>> Andere info en diensten van de overheid: www.belgium.be.

>> Alle info over de Belgische sociale zekerheid: www.socialsecurity.be.

>> Koning Boudewijnstichting: www.kbs-frb.be of 070/23.37.28.

>> Alle voorzieningen in de welzijns- en gezondheidssector in Vlaanderen en Brussel: www.desocialekaart.be of 09/267.75.25.

>> Alle info over schuldbemiddeling, armoedebestrijding, je sociale rechten: www.welzijnssamenleving.be of 02/553.33.30, Koning Albert II-laan 35, 1000 Brussel.

>> Centra Algemeen Welzijnswerk (CAW): <http://wvg.vlaanderen.be/algemeenwelzijnswerk/> of 02/553.33.30, Koning Albert II-laan 35, 1000 Brussel.

>> Wil je je hart luchten of praten met een anoniem luisterend oor: Tele-onthaal is 24/24 bereikbaar, www.tele-onthaal.be of 106.

>> Gids voor gezinnen: www.gidsvoorgezinnen.be, voor alle info rond trouwen, samenwonen, kinderen, geld...

Colofon

Verantwoordelijke uitgevers & concept: Anouk Van Gestel en Rosette Van Rossem • Coördinator: Tine Trappers • Adjunct-coördinator: Allison Lefevre • Art Director: Jozefien Daelemans • Beelden: Corbis & Veer • Teksten: Allison Lefevre en Annelies Waegemans • Vertaling: Annelies Waegemans en Marie Honnay • Eindredactie: Joke Spaey en Allison Lefevre • Corrector: Michel Weil.

Verantwoordelijke uitgever: Sanoma Magazines Belgium, Telecomlaan 5-7, 1831 Diegem

Dit is een bijlage bij Flair 09/10, Flair l'Hebdo 09/10, Libelle 09/10 en Femmes d'Aujourd'hui 09/10. Gratis supplement, mag niet apart worden verkocht.

